N°. 150. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 18 December.

NATIONALE MILITIE.

LIGTING VAN 1846.

OPROEPING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet hebbende, dat volgens de bepalingen bij de Wetten, betrekkelijk de Nationale Militie, met de werkzaamheden daartoe weder een aanvang zal dienen te worden gemaakt.

BRENGEN ter kennis van allen en een ieder die zulks aangaat; Dat alle Jongelingen, welke geboren zijn in den jare 1827, onverschillig of zij al- dan niet redenen tot vrijstelling mogten hebben, alsmede diegenen, welke hun verblijf binnen dit Rijk zijn komen vestigen, en als Ingezetenen moeten worden beschouwd, (voor zoo verre deze laatsten nog in de jaren der Militie vallen), verpligt zijn, zich voor de Ligting van den jare 1846 te doen inschrijven ten Stadhuize alhier, in voege als volgt:

De bewoners van Wijk A. Vrijdag, den 2. Januarij 1846.
De bewoners van Wijk B. Zaturdag, den 3. Januarij 1846.
De bewoners van Wijk C. Maandag, den 5. Januarij 1846.
De bewoners van Wijk D. Woensdag, den 7. Januarij 1846.

Iederen dag des voormiddags van *tien* tot *twaalf*, en des namiddags van *drie* tot *vijf* ure.

Terwijl de Ouders, Voogden of Bloedverwanten verpligt zijn, in deze voor hunne Naastbestaanden of Pupillen, hetzij laatstgenoemden al- of niet tegenwoordig zijn, mitsgaders de Regenten van publieke Gestichten voor de onder hun beheer staanden, de belangen te behartigen, door het doen der bij de Wet gevorderde aangifte, en zijn dezelven daarvoor verantwoordelijk.

Zullende diegenen, welke zich op de hierboven vastgestelde dagen, of uiterlijk op *den* 20. *Januarij* 1846, niet hebben aangegeven, alnog worden ingeschreven en nagevoegd aan het einde van het Register, en tevens, overeenkomstig Art. 8 der Wet van den 27. April 1820, worden verwezen in eene boete van niet minder dan *vijf Gulden*, en niet te boven gaande de som van *honderd Gulden*, of ingeval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van vier dagen tot zes weken. — Terwijl zij, die zich vóór *den* 28 *Januarij* 1846, niet hebben laten inschrijven, volgens Art. 10 der evengemelde Wet, dadelijk zullen worden gearresteerd en naar de Hoofdplaats der Provincie overgebragt, ten einde aldaar voor den Gouverneur en twee Leden der Gedeputeerde Staten te worden onderzocht. En, ingeval van niet ongeschikt te zijn voor de Militaire dienst, aan den Provinciale Kommandant ter inlijving zullen worden overgegeven.

Vermanende Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, om de hierboven genoemde tijdsbepalingen exactelijk in het oog te houden, alsmede, dat dezelven hunnen *Naam* en *Voornamen* naauwkeurig en duidelijk opgeven, en op gelijke wijze de Naam en Voornamen hunner Ouders of Voogden, mitsgaders precise opgave worden gedaan der Wijk, Letter en Nommer hunner woning, en zulks om voor te komen, alle de onaangenaamheden en verwarringen, welke voor de Ingeschrevenen-zelve, hetzij uit eene verkeerde opgave en spelling der namen, of uit het gebrekkige in het opgeven der woonplaats als anderzins, zouden kunnen voortvloeijen; terwijl zij, die niet binnen deze Stad geboren zijn, derzelver geboorte- of doop-akte moeten medebrengen, dewelke de Regeringen der Plaatsen waar zij geboren zijn, verpligt zijn hun *gratis* af te geven.

Wordende verder naar aanleiding van Art. 21 der Wet van den 8. Januarij 1817, mitsgaders van Art. 3 der Wet van den 27. April 1820, tevens ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat alle voor zich-zelve dienende Manschappen, die in den loop van het laatstvoorgaande jaar, hetzij door het overlijden van den Vader of wel van de Moeder Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke Separatie of Echtscheiding der Ouders of door overlijden van eenen Stiefvader of Stiefmoeder, of eindelijk ook door het overlijden van een of meer Broeders of Zusters, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen van Art. 91 en 94, hebben verkregen, en dienvolgens hun ontslag verlangen, zich jaarlijks *vóór den vijfden Januarij*, aan het Plaatselijk Bestuur, in geschrifte moeten adresseren, met overlegging van de noodige bewijzen, ingerigt overeenkomstig de voorschriften bij de aangehaalde 91 en 94 Artikelen gestatuëerd, zijnde de Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden van de belanghebbenden, evenzeer als de Manschappen-zelve, bevoegd om de zoodanige aanvrage te doen.

Vermanende dienvolgens diegenen, welke gedurende den loop van den jare 1845, zich in de gevallen, als hierboven omschreven mogten zien gebragt, om uiterlijk *vóór den vijfden Januarij* 1846, hunne reclames aan Burgemeester en Wethouders, in geschrifte in te dienen, met overlegging van de noodige bewijzen; zijnde uitdrukkelijk bepaald, dat alle aanvragen om ontslag uit de Dienst welke na gezegde tijdsbepaling worden ingediend, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde zijn, niet meer worden aangenomen.

Terwijl eindelijk, gelet op het 29. Artikel der Wet op de Nationale Militie, van 8. Januarij 1817, houdende, dat de Nationale Militie zoo veel mogelijk zal worden genomen uit VRIJWILLIGERS, waartoe ingevolge Art. 31, zullen worden aangenomen alle Ingezetenen, welke op den 1. Januarij van ieder jaar, ongehuwd zijn, hun *negentiende jaar* zijn ingetreden en hun *dertigste* nog niet hebben volbragt, ten ware zij reeds in dienst der Nederlandsche Armée of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij tot den ouderdom van *vijf en dertig jaren* zullen worden toegelaten; — hebbende voorts de lengte van één El, vijf honderd zeventig Strepen (vijf Rijnlandsche voeten) en binnen deze Stad ten minste gedurende de laatste vijftien maanden gewoond hebbende.

Alsmede gelet op het besluit van den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den 17. Maart 1817, n°. 16, waarbij te kennen wordt gegeven, dat Zijne Majesteit bij besluit van den 6. Maart te voren Litt. H., de Gratificatie van wege de Gemeente aan de Vrijwilligers, ingevolge art. 32 der wet van 8 Januarij 1817, toe te leggen, heeft bepaald op DERTIG GULDEN.

BIJ DEZE WORDEN OPGEROEPEN alle degenen, die de voorschreven vereischte bezitten, genegen mogten zijn als VRIJWILLIGERS bij de Nationale Militie te dienen, en hierdoor het Contingent dezer Stad zouden willen aanvullen of verminderen, om zich hiertoe ter Secretarij dezer Stad aan te geven, alwaar het *Register van Vrijwillige Inschrijving* zal openliggen, van dato dezes tot en met de geheele maand Januarij des aanstaanden jaars 1846, dagelijks, des voormiddags van 10 tot 12 ure, uitgenomen de Zon- en Feestdagen.

Wordende aan ieder Vrijwilliger toebesproken eene Premie van *Dertig Gulden*, van Stadswege te betalen, zoodra denzelve tot die Dienst door den Militie-Raad zal zijn goedgekeurd.

BREDA, den 12. December 1845.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den December.

Daar het nu zoo goed als zeker schijnt, dat de Koningin van Engeland in het aanstaande jaar in deze hoofdstad zal komen, begint men ook reeds te denken over een feest, dat men Haar op het stadhuis wil geven, en men is van plan, de feestgalerij door een groot bal ter eere van Hare Britsche Majesteit toe te wijden. De werkzaamheden te dien einde hebben met grooten ijver plaats, en niet minder dan 500 werklieden zijn op dit oogenblik in de verschillende gedeelten van het stadhuis bezig.

— Het schijnt thans stellig dat in de hoofdstad een congres van dagbladschrijvers zal plaats hebben. Heden is door de redacteurs van de *Commerce*, de *Courier Français* en de *Esprit public* eene circulaire opgemaakt, waarin de redacteurs der parijsche en departementsbladen worden uitgenoodigd, den 24 dezer eene algemeene vergadering bij te wonen, of zich daar te doen vertegenwoordigen.

— De aandacht is hier sterk gespannen op den uitslag der ministeriele crisis in Engeland; de dagbladen verliezen zich in allerlei redeneringen daarover. Naar men zegt, zou de heer *Guizot*

er sterk door getroffen zijn geweest, en aan een zijner staatkundige vrienden verklaard hebben, dat dit de zwaartste slag was die aan zijn bewind kon worden toegebragt, en dat men alle krachten zou moeten inspannen om de gevolgen er van af te weren.

— De toebereidselen tot de expeditie tegen Madagascar, worden gezegd, thans weder met ijver te worden voortgezet; het opperbevel was aan den generaal *Duvivier* toevertrouwd, en de expeditie zou in Januarij aanstaande vertrekken.

— De berigten uit Madrid tot den 8sten December houden, dat de koning der Franschen meer en meer het huwelijk tusschen de koningin en den graaf *van Trapani* zocht te bevorderen. De onderhandelingen met het hof van Rome duurden nog voort; in den laatsten tijd waren zij echter niets gevorderd.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 117,55; 3 pCt. 81,10; Spanje 3 pCt. 33½; Rom. L. 100.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is verslag uitgebragt door de commissie voor de verzoekschriften, over verscheidene in hare handen gestelde stukken, als:

I. Bij monde van den heer *Strens*: op twee adressen uit Amsterdam, wegens den suikeraccijns; — griffie en drukken van het verslag.

II. Bij monde van den heer *Jongsma*: 1°. op een adres van *A. C. Smit*, verschillende beschouwingen behelzende. — Orde. 2°. Van fabrijkanten in gouden en zilveren werken, over de wetten nopens den waarborg. — Ter griffie. De heer *van Goltstein* betoogt het onregtvaardige, dat er in bedoelde wetten gelegen is.

De heer *van Dam van Isselt* ondersteunt dit gevoelen, en herinnert, dat verleden jaar een soortgelijk adres aan Z. Exc. den Minister van Finantien is gezonden. Hij vraagt Z. Exc., of dit stuk bij de Regering geene aanleiding tot overwegingen heeft gegeven. Hij hoopt, dat men eene geheele nieuwe wet op dit stuk moge aanbieden.

De heer *van Rijckevorsel* ondersteunt zulks.

Z. Exc. de *Minister van Finantien* zegt, dat, wanneer er stukken door de vergadering aan de Regering worden ingezonden, ze met de meeste belangstelling worden overwogen. Alleen de menigvuldige werkzaamheden bij Zr. Excs. departement zijn oorzaak, dat vooralsnog aan deze zaak geene uitvoering is gegeven. Zoo spoedig mogelijk zal daaraan met zorg gearbeid worden.

Het onderwerpelijk adres wordt, hierna ter griffie nedergelegd.

De commissie brengt nog verslag uit:

III. Bij monde van den heer *Bijleveld*: op drie requesten, waarbij de intrekking van den turfaccijns wordt verlangd. — Ter griffie.

Die adressen zijn van *J. G. Dreuling*, en 21 andere verveeners, om en bij het Stads-Kanaal (Groningen); van *J. Offereins, c. s.*, te Smilde (Drenthe); en van *W. J. Vennik, c. s.*, mede te Smilde.

IV. Bij monde van den heer *van Leeuwen*: 1°. op een adres van *P. C. Hartong* en *A. van der Leeuw*, te Rotterdam, die vragen, dat art. 210 der wet van 1822, betrekkelijk de steenkolen behouden blijve; 2°. op een adres van *H. P. Maris, c. s.*, te Zevenbergen, Klundert en Fijnaart, provincie Noord-Braband, nopens het stem- en kiesregt. — Ter griffie. En

V. Bij monde van den heer *Timmers Verhoeven*, op een adres van *J. A. Hess*, mechanisch oogheelkundige te Amsterdam, nopens het onderzoek der oogen bij de lotelingen der Nationale Militie. — Ter griffie.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, tot uitlozing der wateren in Staats-Vlaanderen.

De voorzitter geeft kennis, eene Koninklijke magtiging ontvangen te hebben, volgens welke Z. Exc. de Minister van Finantien, in plaats van zijnen ambtgenoot voor de binnenlandsche zaken, deze voordragt zal verdedigen.

De heer *Duymaer van Twist* zegt, dat, wat het tegenwoordig punt betreft, de uitgaven van 1844 meer dan voldoende, terwijl die voor 1845 niet toereikende zijn. Deze zaak is zeer eenvoudig, en er behoefde slechts eene overbrenging van fondsen plaats te hebben. De Regering heeft deze zaak echter met een te grooten omhaal van woorden behandeld. De spreker wenscht de voordragt meer vereenvoudigd te hebben. Art. 2 kan geheel wegvallen.

Z. Exc. *de Minister van Finantien* beantwoordt den redenaar. Er mag hier overvloedige voorzorg bestaan, doch deze schaadt niet, vooral bij het naauwgezet onderzoek der Rekenkamer. Verder licht Z. Exc. nog kortelijk een paar punten toe, waaromtrent bij het algemeen verslag nog aanmerking was gerezen.

Bij hoofdelijke omvrage wordt het ontwerp met *algemeene* stemmen *aangenomen*.

Daarna zijn de beraadslagingen gehouden over het ontwerp van wet, tot aanvulling der middelen, om in 's Rijks uitgaven over 1844 en 1845 te voorzien.

De heeren *Cost Jordens* en *van Haersolthe* hebben daartegen bedenkingen ingebragt.

De heeren *van Rijckevorsel, Strens, de Man, Cornelie, Michiels van Verduynen* en *van Goltstein* hebben zich vóór het ontwerp verklaard, maar sommigen hunner hebben eenige inlichtingen van den Minister verlangd.

De heeren *van Dam van Isselt, Luzac*, en *van Twist* hebben op uiteenloopende gronden, zich tegen het ontwerp verklaard.

Z. Exc. de Minister van Finantien heeft het ontwerp breedvoerig verdedigd, en het denkbeeld bestreden, om de regeling dezer zaak wederom uit te stellen. Z. Exc. heeft, onder anderen, medegedeeld, dat de belastingen over het loopende jaar ongeveer zes tonnen gouds meer dan in het voorgaande zouden opbrengen.

Tot de stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp *aangenomen* met eene meerderheid van 40 tegen 5 stemmen. *Tegen* hebben gestemd, de heeren: *van Twist, van Dam van Isselt, Cost Jordens, van Sasse van Ysselt* en *Luzac*.

Daarna wordt de vergadering voor onbepaalden tijd gescheiden; zullende de tijd van de hervatting der werkzaamheden van de Kamer, aan de leden bij missive later worden bekend gemaakt.

— Aan de leden is rondgedeeld het voorloopig verslag nopens het voorstel van den heer *van Rosenthal*, betrekkelijk de herziening der Grondwet.

Uit dat verslag blijkt, dat de zeer groote meerderheid (46) der leden zich met dat voorstel niet heeft kunnen vereenigen. Zij heeft bijkans eenstemmig de meening uitgedrukt, dat het voor *ontijdig* te houden zij. De strekking toch van het voorstel is, om vooruit te loopen op de beslissing der wetgeving nopens de grondwettigheid der aangeboden wetsontwerpen, tot uitvoering van art. 6 der Grondwet. Ook in verband met de verklaring des Konings omtrent de noodzakelijkheid eener Grondwetsherziening, meende men het voorstel als ontijdig te moeten beschouwen. Bovendien hebben zeer vele leden verklaard eene trapsgewijze verbetering onzer grondwettige instellingen in geenen deele voor wenschelijk te houden.

Dat voorstel is eindelijk ook door onderscheidene leden bestreden geworden, op grond van deszelfs onvolledigheid.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is heden voor het eerst dezer zitting, vergaderd geweest.

— De *Staats-Courant* behelst een besluit van den 29sten November, houdende vaststelling van een voorloopig reglement van politie voor de vaart door het Spaarne en door de ringvaart van het Haarlemmermeer.

Bij een ander besluit, van den 1sten dezer, worden de verordeningen omtrent de ansjovis-visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen, uitgebreid.

— Bij koninklijk besluit van den 13den dezer, n°. 85, is de heer mr. *C. J. Scholten van Oud Haarlem*, op zijn verzoek, uit hoofde van den verzwakten staat zijner gezondheid, op de meest eervolle wijze ontslagen als president van het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie en van het hoog militair geregtshof aldaar, met toekenning van pensioen en met dankbetuiging voor de aan het Rijk bewezene diensten.

— Bij Koninklijk besluit van den 15den dezer, n°. 67, is aan jhr. mr. *H. L. Wichers*, lid van den Raad van State, opgedragen eene zending naar Nederlandsch Indie, met het doel, om den Gouverneur-Generaal behulpzaam te zijn in het invoeren der voor die bezittingen ontworpen nieuwe wetboeken, en om gedurende zijn verblijf aldaar, het voorzitterschap te bekleeden van het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie.

— Bij een ander Koninklijk besluit is de in 1839 ingestelde commissie tot het daarstellen van de vereischte ontwerpen, om de nieuwe Nederlandsche wetgeving toepasselijk te maken voor Nederlandsch Indie ontbonden, met dankzegging aan de nog aanwezige leden derzelve, voor de als zoodanig bewezen diensten.

— Bij besluit van den 14den dezer n°. 46, zijn benoemd:

tot regter in de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch, mr. *J. M. B. I. van der Does de Willebois*, thans regter-plaatsvervanger in dezelve regtbank.

tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch, jhr. mr. *F. G. J. van Rijckevorssel van Kessel*, thans regter-plaatsvervanger in dezelve regtbank.

— Bij besluit van den 10den December jl., n°. 132, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot gewoon hoogleeraar in de faculteit der godgeleerdheid aan de hoogeschool te Leyden te benoemen,

te rekenen van 1 Januarij aanstaande, den heer *J. H. Scholten*, tegenwoordig buitengewoon hoogleeraar in gezegde faculteit.

— Bij koninklijk besluit van den 11den December 1845, n°. 92, is aan den kapitein *B. Klaassen*, dienende bij de infanterie in Oost-Indie, thans zich met verlof hier te lande bevindende, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend een eervol ontslag uit de dienst, onder toekenning van pensioen en vergunning om de uniform der Oost-Indische infanterie hij voortduring te blijven dragen.

— Naar men verneemt is, op den 6 dezer, door Z. M. tot ridder der orde van de Eikenkroon benoemd, de heer Dr. *J. P. Arend*, schrijver van de Algemeene geschiedenis des Vaderlands, leeraar van de 1ste klasse aan het Koninklijk instituut voor de Marine te Medemblik.

— Uit Nijmegen schrijft men dat den heer kommandant van het 1ste regiment infanterie, den kolonel *Goetz*, de eervolle onderscheiding is ten deel gevallen, van een zeer fraaijen degen van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, inspecteur-generaal der infanterie, ten geschenke te ontvangen.

— De nieuw benoemde gouverneur van Limburg is te Maastricht aangekomen. Zaturdag morgen heeft Z. Exc. al de geëmployeerden der provinciale administratie ontvangen, welke hem zijn voorgesteld geworden door den heer griffier der Staten. Z. Exc. zou Maandag morgen ten half één ure aan de autoriteiten en collegien der onderscheidene administratien gehoor verleenen.

— Uit 's Bosch wordt gemeld, dat het gouvernement besloten heeft om den steenweg die van Roermond naar Weert is gelegd, van deze plaats naar Eindhoven door te trekken, hetgeen zoo in Limburg als in deze provincie veel genoegen zou doen.

— De kok der te Amersfoort in garnizoen liggende militairen, bezig zijnde met soep koken, en tegen den rand van den grooten ketel leunende, verloor, door het uitglijden van een zijner beenen, het evenwigt, en viel achterover met hoofd naar beneden in de brandende soep, waardoor zijn geheele bovenlijf allerdeerlijkst is verbrand.

— Uit Heusden wordt gemeld, dat een arbeider uit het nabijgelegen Heesbeen, nog *oude* aardappelen hebbende, den 10den Augustus de helft op een stuk land pootte, waarop besmette aardappelen gestaan hadden, de andere helft op een daarneven gelegen stuk. Beide pootsels kwamen gelijktijdig op, doch die op het besmette land stonden begonnen te kwijnen en stierven in weinige dagen. Die op het *niet* besmette land gepoot waren, groeiden welig door, bloeiden en werden den 10den dezer gedolven, als wanneer de pol is bevonden goed bezet te zijn met *geheel zuivere* aardappelen, die evenwel slechts de grootte van poters bereikt hadden.

— Uit Utrecht schrijft men voorts:

» Nabij deze stad zijn in het najaar aardappelen gepoot, welke zeer goed staan, en uitmuntend groeijen, zoodat de nieuwe aardappelen de groote reeds van knikkers hebben. Men hoopt in Januarij of Februarij nieuwe aardappelen te zullen rooijen. Te Aerdt (Gelderland) zijn midden in een aardappelveld, dat niets heeft opgeleverd, gepoot 4 aardappelen, medegebragt uit Wurtemberg, welke niet door de ziekte zijn aangetast en in 4 pollen 75 goede, zuivere aardappelen hebben geleverd."

— In de provincie Vriesland heeft zich weder een blijk van longziekte onder het vee opgedaan, en wel onder het rundvee van den veehouder *Plutje* te St.-Nikolaasga in Doniaverstal. Van wege de autoriteit zijn terstond de noodige maatregelen genomen.

— In de laatst gehoudene departements-vergadering der *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid*, is aan den heer *A. Deerns*, œconomus aan 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht, plegtig uitgereikt eene belooning van *hondord gulden*, voor zijne verhandeling: over Inlandsche tabak van allen onaangenamen reuk en wansmaak bevrijd, geteeld op grond zonder dierlijke bemesting.

— Het onderwijs, sedert eenige jaren bij de Koninklijke akademie van beeldende kunsten te Amsterdam gegeven wordende in de scheepsbouwkunde, is vooral door doelmatige wijzigingen in dit jaar ingevoerd, merkelijk uitgebreid. Dit onderwijs, gegeven door den scheepsbouwkundige, *Botter*, lid der Koninklijke akademie van beeldende kunsten, is gesplitst in twee hoofdafdeelingen: 1°. voor hen, die voor scheepsbouwmeesters wenschen opgeleid te worden, en tevens onderrigt in de wis- en werktuigkunde bekomen; zij betalen bij hunne plaatsing slechts *f* 20 entree en eene jaarlijksche contributie van *f* 10, en 2°. voor hen, die bekwame werklieden wenschen te worden, en jaarlijks slechts de geringe som van *f* 5 betalen.

— De *Rotterdamsche Courant* vermeldt, dat bij testamentaire dispositie van wijlen den heer baron *J. G. Verstolk van Soelen*, aan de stad Rotterdam de keus overgelaten is om het door Zijn Hoogeb. nagelaten beroemd kabinet van schilderijen enz., tegen taxatie over te nemen.

— Bij den hevigen storm van den 11den op den 12den dezer, is de zeewering van de Hondbosschen aanmerkelijk beschadigd, en het water voor dezelve tot 1—85 boven volzee opgejaagd. Vele kisting-planken zijn weggeslagen, en op verscheidene plaatsen zijn de steenen der kisting ingezakt. Meer dan 300 schoorpalen zijn gesprongen. Op 70 plaatsen zijn breuken in de gording ontdekt, en elf stortebedden zijn uitgeslagen of beschadigd, — Op twee plaatsen is het lage paalwerk uitgeslagen, en een steile kant aan het duin ontstaan, met behoud van eene kruin van 12 à 14 en van 7 à 8 ellen.

Aan den Waterlandschen zeedijk is tusschen Uitdam en Monnikkendam, op eene lengte van 2000 ellen, veel grond weggeslagen en de dijk zelf merkelijk beschadigd.

Voor de groote zeesluis van Muiden is het water tot 2 el 12. d. boven A. p. opgestuwd, en hebben de dijken aan beide zijden, gelijk ook het strand van den Muiderberg, veel schade bekomen.

Voor Texel is het zeewater tot 1—45 boven volzee gerezen, en is bij het uitschieten van den wind, aan den Noorderdijk, op verscheidene plaatsen, het paalwerk weggeslagen en de steenglooijing min of meer beschadigd.

— Een particulier berigt uit Brouwershaven, van den 12den dezer, luidt dus: »Heden nacht woedde alhier een hevige noordwesten-storm, waardoor het water, daar het tegen springtij was, tot eene zeldzame hoogte rees en zelfs den vloed van 25 Februarij 1825 overtrof, door welk een en ander de dijken aan de noordwestzijde van dit eiland in het algemeen zeer veel hebben geleden. Ten noord- en oostzijde van Brouwershaven zijn de dijken doorgebroken en drie poldertjes overstroomd; in een dezer is de hofstede van *C. Bouman* gedeeltelijk onder water geloopen, doch is het vee met veel moeite daaruit gered.

— Z. Exc. de minister van financien heeft den 13den dezer vastgesteld de 198ste loterij, die bestaan zal uit 21000 loten, 10500 prijzen en 2 premien. De collecte zal geopend worden op Maandag den 19den Januarij 1846, en worden gesloten op Zaturdag den 31sten dier maand. De trekking der eerste klasse zal aanvangen den 16den Februarij 1846; de 100 laatste nommers zullen op Vrijdag den 8sten Mei worden getrokken.

Blijkens de Londensche berigten tot den 13den des avonds, bleef men nog in het onzekere, omtrent den uitslag der pogingen van lord *John Russell*, om een nieuw ministerie tot stand te brengen, waarover voortdurend onderhandeld werd. Volgens den *Morning Chronicle*, de voorname tolk der whigpartij, zou lord *Russell* reeds vrij ver gevorderd zijn in de zamenstelling van een kabinet in den geest der whigs; volgens den *Globe* daarentegen zouden de conferentien die gezegde lord met de leden van het vorig whigskabinet gehouden had, afgeloopen zijn zonder dat eenig besluit genomen was.

Onder de in omloop zijnde geruchten behoorde ook, dat er tusschen lord *Russell* en den heer *Peel* onderhandelingen plaats hadden die op het punt waren van tot eene gewenschte uitkomst te leiden, en ten gevolge waarvan men hoogstwaarschijnlijk een gemengd ministerie, met de beide genoemde staatsmannen aan het hoofd, zou zien optreden. Dit gerucht wordt door den *Morning-Herald*, den tolk der tory's, ten stelligste tegengesproken. Zeker schijnt het intusschen te zijn, dat er tusschen lord *Russell* en den thans afgetreden minister van binnenlandsche zaken, sir *J. Graham*, drukke vertrouwelijke mededeelingen hebben plaats gehad.

Ter beurze van Londen was men, volgens de *Times*, vrij algemeen van oordeel, dat een Whig-kabinet weinig kans op een duurzaam bestaan had, en dat sir *Robert Peel* eerlang andermaal tot het ministerie zou worden geroepen.

— Door zekeren heer *Ham*, te Norwich, is dezer dagen een brief aan het comité van Lloyd's geschreven, behelzende eene ontdekking, door hem gedaan, om met naauwkeurigheid den stand der zon bij zeer betrokken weder te kunnen bepalen. Hierdoor zouden de gezagvoerders van schepen in staat gesteld worden, om den lengte- en breedtegraad van hunne bodems door waarneming te kunnen opmaken, waar zij anders slechts tot berekening de toevlugt konden nemen, zoodat deze ontdekking, indien zij op onveranderlijke beginselen steunt, van den wijdsten omvang en de grootste waarde voor alle zeevarenden wezen zal.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gecons. 92⅜; Ned. 2½ pCt. 59⁵⁄₁₆; 4 pCt. 92½; Spanje 28; Mexico 30; Portugal 59; Peru 35.

De Commissie ter uitdeeling van *warme spijzen* en *brandstoffen*, heeft de eer bij deze ter kennis harer stadgenoten te brengen, dat zij op Zaturdag, den 20. December aanstaande, met de uitdeeling voor dit wintersaizoen een aanvang zal maken.

Zij betuigt tevens haren dank voor de ruime deelneming, welke zij aanvankelijk heeft mogen ondervinden, en beveelt hare inrig-

ting verder in de algemeene belangstelling; terwijl zij besloten heeft, dit jaar, uit hoofde van de buitengewone omstandigheden, niet slechts geheele aandeelen, tegen den gewonen prijs, maar ook enkele soepkaartjes, tegen TIEN cents per stuk, bij haar medelid, den Heer *F. P. Sterk*, dagelijks verkrijgbaar te stellen.

Eindelijk voldoet de Commissie aan eenen haar van onderscheidene kanten kenbaar gemaakten wensch, door de aandacht der inschrijvers, vooral van hen, die met de behoeftigen niet bijzonder bekend zijn, daarop te vestigen, dat het, ter bevordering eener gelijkmatige ondersteuning, welligt geraden kan zijn, hunne kaartjes aan deze of gene gevestigde armen-inrigting, als daar zijn: de *Maatschappij tot Verschaffing van Werk*, de *Diakonien* en andere, ter uitdeeling ter hand te stellen.

Getrouw aan den regel, welken zij zich van den beginne heeft voorgeschreven, wil de commissie niet geacht worden, zich hierdoor den geringsten invloed bij de uitgifte der kaartjes aan te matigen; maar der waarheid hulde zullende doen, moet zij erkennen, dat die uitgifte in vorige jaren althans niet altijd even gelukkig plaats had; en mogt nu de bedenking, welke zij zich met alle bescheidenheid veroorlooft, strekken om dit bezwaar geheel of ten deele uit den weg te ruimen, zij zou dan ongetwijfeld nog meerdere voldoening van haren arbeid hebben.

BREDA, 17. December 1845.

Namens de Commissie voorn

LOKE.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 15. December.

TARWE en ROGGE met weinig handel. TARWE: 128 ℔ b. Poolsche ƒ 350, 352, 354; 127 ℔ o. Vriesche ƒ 325.

ROGGE: 121 ℔ o. Pruiss. ƒ 270; 127 ℔ Saale ƒ 270.

GARST als voren: 112 ℔ Deensche ƒ 183.

HAVER in een doen: 86 ℔ n. Fijne ƒ 132; 90 ℔ j. dito ƒ 150.

BOEKWEIT prijsh.: 120 ℔ Nijkerker ƒ 270.

KOOLZAAD in een doen: op 9 vat dadelijk 67 P. vl.; oud Deensch 61 P. vl.; op 9 vat in Sept. $62^1/_2$ P. vl.

RAAPOLIE dadelijk en op levering niet williger; Lijn- en Hennepolie flaauwer. Raapolie per 6/w. ƒ $38^1/_4$; Vlieg. ƒ 37; per Volgbriefje ƒ $36^1/_2$; Mei ƒ $37^1/_4$; Sept. ƒ 36; Oct. ƒ $36^1/_4$ à 36.

LIJNOLIE per 6/w. ƒ $27^1/_4$; Vlieg. ƒ $26^1/_4$ à 26. — HENNEPOLIE per 6/w. ƒ $31^1/_2$; Vlieg. ƒ $30^1/_2$.

RAAPKOEKEN ƒ 84 à 88. — LIJNKOEKEN ƒ 10 à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 16. DECEMBER 1845.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ 10,00	tot ƒ 10,90
Het dito dito Rogge	» » 8,45	» » 8,60.
Het dito dito Boekweit	» » 7,70	» » 8,10.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,18.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,18.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,28.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,26.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,18.
Een dito pond Boter		» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 5,00.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,00.
Het 1000 Doof Hout		» 2,10.
De kar Spaanders		» 3,50.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaard		» 3,20.

197ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1e Trekking. Nos. 13766 en 5099, ieder ƒ 1000.
2e » Nos. 6172 en 6610, ieder ƒ 1000.
3e » Nos. 3683 en 15780, ieder ƒ 1000.
4e » Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *December*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $59^{11}/_{16}$; 3 pCt. $72^7/_8$; 4 pCt. $94^3/_{16}$; Handelm. 159; Aand. [illegible] $113^7/_8$; Belgie $4^1/_2$ pCt. 94; $2^1/_2$ pCt. $52^9/_{16}$; Spanje Ardoin $23^1/_2$; dito Uitbep. St. $23^1/_2$; [illegible] St. $34^3/_4$; Ardoin Coupons 24; Portugal [illegible] 166; dito 1828—29 $104^3/_4$; 5 pCt. bij *Hope* 91; Id. bij *Stiegl.* $89^7/_8$; Certif. van Assign. 6 pCt. $71^5/_8$; Amerika Bankact. $5^9/_{16}$; Oostenrijk Metall. $108^1/_4$; Weenerbank 5 pCt. 103.

Advertentiën.

**** De BURGEMEESTER der Gemeente *'s Prinsenhage*, roept bij deze op, SOLLICITANTEN voor den post van **VELDWACHTER**, in deze Gemeente, om zich daartoe vóór den 25. dezer maand, voorzien van de noodige en goede Getuigschriften, in persoon voor hem Burgemeester te vervoegen ten Gemeentehuis, des ochtends tusschen 9 en 10 ure; zullende vooral gediend hebbende personen in aanmerking komen.

'S PRINSENHAGE, den 15. December 1845.

W. VAN GILS.

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE.

Op Zaturdag den 20. *December* 1845, des middags ten $12^1/_2$ ure, zal, door den Raad van Administratie van gemelde Akademie, aan de hoogstinschrijvenden worden VERPACHT:

Het **WEGHALEN** van den **MEST** der paarden van de Akademie en van de Rijschool, gedurende het jaar 1846.

De Voorwaarden zullen ter lezing liggen op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester, alwaar de Billetten van Inschrijving op gezegeld papier, van des morgens 9 tot des namiddags ten 2 ure, in eene daartoe bestemde Bus kunnen worden gestoken, zullende dezelven op den dag der VERPACHTING niet na 11 ure aangenomen worden.

BREDA, den 13. December 1845.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN EENE GROOTE PARTIJ

ZWARE EIKEN-, BEUKEN- EN MAST- OF DENNENBOOMEN,

VAN BUITENGEWONE LENGTE EN ZWAARTE,

GROOTENDEELS GESCHIKT VOOR SCHEEPSBOUW-, MOLEN- EN TIMMERWERK,

staande in de Ulvenhoutsche-, Huttensche-, Mast- en Liesbosschen, onder Ginneken, Gilze en 's Prinsenhage.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, zal, op de na te noemene dagen, plaatsen en uren, in het openbaar, aan de meestbiedenden **VERKOOPEN**, als:

1°. Op *Maandag den* 5. *Januarij* 1846, des morgens ten 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, gevestigd te *Breda*, ten Huize en Herberge van de Wed. KWISTHOUT, in den *Zandberg*, buiten de Ginnekenpoort te *Breda*.

2 Kavels MASTBOOMPJES, staande in de Valkenbergsche Dreef.
8 » MASTBOOMEN, staande op de wal neven het perk van Gooten Heiveld.
1 » BERKENBOOMEN, staande in de Dreef van Geersbroek naar de Chaamsche Baan.
5 » Op stam staande MAST, aan den Broekkant, alles in het Ulvenhoutsche Bosch.
24 » MASTBOOMEN, staande in het Huttensche Bosch onder Gilze, bijzonder geschikt voor Heipalen en ander Geriefhout.
18 » EIKENBOOMEN, staande in de dreef loopende van het Haagsche Hekken tot aan de Hoeve in het Hout.
28 » dito, staande in de dreef van Ginneken naar Bouvigne.
10 » MASTBOOMEN, staande in het perk de Brakken.
1 » ONDERSLAG, » » » » » »
1 Buitengewoon zware MASTBOOM, staande in het perk het Fijn Bosch, alles in het Mastbosch.

2°. Op *Woensdag den* 7. *Januarij* 1846, des voormiddags ten 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris K. H. BODE, te *'s Prinsenhage*, ten Huize en Herberge van MOL, in de *Zwaan* aldaar.

IN HET MASTBOSCH.

63 Kavels MASTBOOMEN, staande in het perk het Turfven.
2 » ONDERSLAG, » » » » »
20 » MASTBOOMEN, staande op de Galdersche Heide.
21 » Op stam staande MAST, aldaar.

3°. Op *Donderdag den* 8. *Januarij* 1846, en zoo noodig den volgenden dag, des voormiddags ten 9 ure precies, ten overstaan van gemelde Notaris BODE, ten Huize en Herberge van VAN DE CORPUT, in de *Kolfbaan*, onder *'s Prinsenhage.*

IN HET LIESBOSCH.

20 Kavels EIKEN- en BEUKENBOOMEN, in het perk Kerkenhoeke. [illegible]
[illegible] » EIKENBOOMEN, staande op de Huisdreef.
61 » EIKEN- en BEUKENBOOMEN, staande in het perk Moeikenskavel.
26 » EIKENBOOMEN, staande op den omloop tegen het perk de Geer.
10 » BEUKENBOOMEN, staande aan de zuidzijde van het perk Fitselstek.
5 » EIKENBOOMEN, staande in het Mortelperk.
1 » BEUKENTAKKEN, SPAANDERS en STRUIKBLOKKEN in het perk de Veldekens.

De Konditiën van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en de Notarissen Mr. VAN NAERSSEN en BODE, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn bij de Boschwachters in de Bosschen, bij wien tevens te bekomen zijn gedrukte Notitiën van de omschrijving van elken Kavel.

De Rentmeester voornoemd,

W. F. E. VAN DER BORCH.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkopers